

Terugblik op 2007 en vooruitblik op 2008

In 2007 is het **Bedrijfsnetwerk biologische fruitteelt** gestart. Met deze Nieuwsbrief brengen wij u op de hoogte van de vorderingen binnen het netwerk. De Nieuwsbrief verschijnt één keer per jaar. Voor meer informatie kunt u surfen naar www.biokennis.nl.

Het netwerk maakt deel uit van een groter geheel van bedrijfsnetwerken voor de biologische landbouw. Naast fruitteelt zijn er netwerken voor de diverse sectoren in de biologische landbouw. Dit zijn biologische akkerbouw en vollegrondsgroenteteelt, boomkwekerij, glastuinbouw, bloembollen en buitenbloemen, melkveehouderij, geiten en schapenzuivel, pluimveehouderij en bodemvruchtbaarheid.

Het doel van de bedrijfsnetwerken is kennisoverdracht. Het gaat hierbij om doorstroming van onderzoekskennis naar de praktijk en een actieve ontwikkeling en toetsing van nieuwe kennis in de praktijk. Ook zijn de bedrijfsnetwerken een aanspreekpunt voor beleid, sectororganisaties en Bioconnect bij de ontwikkeling van de biologische sector. Doelgroepen van de bedrijfsnetwerken zijn de biologisch werkende telers, gangbare bedrijven, beleid, onderwijs, onderzoek, ketenpartijen en andere geïnteresseerden.

De activiteiten worden uitgevoerd in samenwerking met de fruittelers vereniging Prisma. Veel aspecten van de biologische fruitteelt komen aan bod. De themagroepen sluiten aan bij lopend onderzoek. Met korte lijnen is nieuw opgedane kennis direct op bedrijfs- en ondernemersniveau toe te passen. De biologische fruitteelt ontwikkelt zich steeds verder naar een professionele product- en marktgerichte sector en de behoefte aan kennisontwikkeling blijft groeien. Het bedrijfsnetwerk heeft een dekking van vrijwel 100%. Biologische telers van grootfruit en kleinfruit nemen actief deel in de groepen. Het motto is: door samenwerking sterk.

Activiteiten:

- Themagroep Resistente appelrassen
- Themagroep Biopeer
- Themagroep Nieuwe strategieën schurftbestrijding Elstar (co-financiering REPCO in 2007)
- Studiegroep Marktgericht ondernemen
- Studiegroep Kleinfruit
- Studiedag biologische fruitteelt
- Bijeenkomst voor mensen uit het beleid
- Artikelen en publicaties in vakliteratuur en op de website www.biokennis.nl

De activiteiten van het bedrijfsnetwerk zijn veelal teeltechnisch van aard, maar zijn gebaseerd op een visie over de ontwikkeling van de sector en de markt. In 2007 lag het speerpunt op de ontwikkeling van een biologisch fruitteeltsysteem waar groei en productie met elkaar in balans zijn. Waar fruit wordt geproduceerd met een goede kwaliteit en in voldoende kwantiteit. Speerpunt is voor grootfruit de ziekte schurft. Zij speelt in de fruitteelt een belangrijke rol. Vanuit de sector is er veel nadruk op systeemontwikkeling waarbij schurft beheersbaar is. In de themagroep Biopeer wordt gezocht naar methodes zoals groeiremming en overkapping om minder schurft te krijgen. In de appelteelt hebben we de oplossing vooral gezocht in schurftresistente appelrassen.

Enkele resultaten van het afgelopen jaar

Topaz is een nieuw appelras met potentie. Inmiddels is Topaz het derde ras in de totale biologische appel productie. Een aantal telers hebben zich verenigd in de afzetcoöperatie 'Pure and Tasty'. Op de bedrijven staat een rode mutant van Topaz, Evita. Optimaliseren van kwaliteit en kwantiteit van dit ras is een belangrijk onderwerp in de themagroep Resistente appelrassen. In 2007 is op twee bedrijven een proef aangelegd om te kijken wat de relatie is tussen het aantal appels per boom en de smaak en bewaarbaarheid van Topaz. De eerste resultaten geven aan dat te volle bomen weliswaar een iets hogere productie geven, maar dat de vruchten van ongedunde bomen kleiner en groener zijn, zachter en inwendig al veel rijper dan vruchten van de gedunde bomen. De appels staan nu in de lange bewaring en worden medio maart/april beoordeeld op kwaliteit na bewaring.

Dalinfo is een nieuw schurftresistent appelras. Drie jaar geleden is op een 7-tal bedrijven een rij aangeplant. In voorgaande jaren is gebleken dat de appels erg mooi rood kunnen worden, maar dat de kleuring sterk afhankelijk is van de weersomstandigheden. Maat en hoeveelheid lijken goed te zijn. In 2007 is gekeken naar de kleuring, productie en maat op drie bedrijven. Het jaar 2007 was een jaar waarin de kleuring van alle appelrassen voorspoedig verliep. Ook Dalinfo had een mooie kleur. De maat was goed. Tegenvallend waren de hoeveelheid zwarte stippen op de appels, een vergelijkbare ziekte als die op Topaz of Elstar voorkomt. Onderzocht moet worden wat de oorzaak is van deze ziekte en wanneer de ziekte optreedt. Op de studiedag van 4 maart 2008 komt Dalinfo aan de orde en moet worden bekeken of de telers verder willen met dit ras, ook vanuit markteconomische perspectieven.

Conference anders telen is een onderzoeksproject van het Louis Bolk Instituut. De themagroep Biopeer sluit hierop aan. Binnen de groep wordt gewerkt aan vermindering van schurft op Conference door een complex van teeltmaatregelen zoals groei beheersing en sanitaire maatregelen. Ook wordt gewerkt aan gedachtenvorming om een biologisch teeltsysteem zó te ontwikkelen dat schurft weinig kans krijgt. Telers, adviseurs en onderzoekers werken samen aan een uitgebalanceerd, innovatief systeem. Het onderzoek naar groei beheersing is veelbelovend. Door wortelsnoei is er een duidelijke reductie in tak- en vruchtschurft. Het percentage schurftvrije peren stijgt met zo'n 10%. In 2007 was 98% van de peren schurftvrij. De demo wordt in 2008 voortgezet.

Schurftstrategieën Elstar. Resultaten uit het onderzoek worden toegepast in de praktijk. Uit het REPCO project blijkt de potentie van kaliumbicarbonaat (bakpoeder) als bestrijder van schurft. Op een vijftal biologische bedrijven is (met proefonthefing voor gebruik) in 2007 een strategie met dit middel toegepast. De resultaten zijn veelbelovend. We vonden een goede bestrijding van schurft op Elstar. Neveneffecten op de kwaliteit van de appels zijn niet gevonden. Om het effect op kwaliteit na bewaring te onderzoeken staan er nog appels in de lange bewaring. Deze worden in februari/maart 2008 beoordeeld.

Kleinfruit is in de biologische teelt jarenlang een 'vergeten' tak geweest. De belangstelling neemt toe, zowel van omschakelaars als starters. De studiegroep voldoet in een duidelijke behoefte. Zo'n 15-20 telers wisselen ervaringen en kennis uit op de bijeenkomsten van de studiegroep. Belangrijk aandachtspunt is bodem en bemesting in de biologische teelt.

Voor zover een overzicht van een aantal van onze activiteiten in 2007.

Voortzetting in 2008

In 2008 gaat het bedrijfsnetwerk door. Nieuwe aandachtspunten voor 2008 zijn:

- deelname druiventeelt wegens groei van die sector
- meer aandacht voor kleinfruit

Op de **studiedag van 4 maart 2008** is er een terugkoppeling uit de groepen, maar proberen we ook de activiteiten in historisch perspectief te zetten. De fruitteelt staat niet stil maar is voortdurend in beweging, Panta Rhei, alles stroomt. Nieuwe ontwikkelingen in de fruitteelt worden in het bedrijfsnetwerk gestimuleerd, begeleid en verder uitgebouwd.

Kijk voor meer informatie op de site www.biokennis.nl onder bedrijfsnetwerken. Of neem contact op met één van de uitvoerders.

DLV Plant BV is projectleider van het bedrijfsnetwerk. Gerjan Brouwer, Marc Trapman en Pieter Jans Jansonius zijn het uitvoerend team.

DLV Plant BV
Gerjan Brouwer, 06-53375103
g.brouwer@dlvplant.nl

Bio Fruit Advies
Marc Trapman, 06-53176118
marc.trapman@biofruitadvies.nl

Louis Bolk Instituut
Pieter Jans Jansonius, 0111-650055
pieterjans@xs4all.nl

Bio Fruit Advies

